

איטש לרעדה

לקט אמרות חז"ל
רעיונות, עובדות
והנהגות מגדולי ישראל,
על מדות טובות
שמביאות לאהבת הזולת
הנלמדות
מפרשת השבוע

מכון אהבת אמת – המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת

ע"ש ר' צבי יהודה דומוביץ ז"ל

רח' אבן עזרא 2 ירושלים 92492 טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812

ליקוט ועריכה: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
אסור להעתיק, לנצל ולהפיץ בלי רשות בכתב

שבת קודש יא חשוון תשע"ג: הדלקת נרות: ירושלים 19: 4-תל-אביב: 41: 4-חיפה: 32: 4-מוצאי שבת: ירושלים: 38: 5-תל-אביב: 40: 5-חיפה: 38: 5-ר"ת: 17: 6:

פרשת לך לך

תפלה על הזולת

להתפלל ולבקש רחמים על הזולת הנמצא בערה ומצוקה וזקוק לישועה!

נלמד מהפסוק: "עד מקום שכם" (פרק יב-ו)

וכתב רש"י: להתפלל על בני יעקב כשיבואו להלחם בשכם. כיוצא בזה פירש רש"י על הפסוק להלן: "ויבן שם מזבח" (יב-ח): נתנבא שעתידין בניו להכשל שם על עוון עכן והתפלל שם עליהם. כמו כן אומרים חז"ל (מד"ר לט-יא) על אברהם אבינו ש'היה מתפלל על עקרות והן נפקדות, על החולים והם מרויחים'. יש להתבונן מהי גדרה של תפלה ובמה כוחה? מצאנו לחז"ל שלמדו בירושלמי (ברכות פ"ד) מהפסוק "ולעובדו בכל לבבכם" וכי יש עבודה בלב? אלא איזוהי עבודה שבלב? זו תפלה! [ומכאן שיטת הרמב"ם שמצוות תפלה דאורייתא] מדוע דוקא על מצות תפלה נאמר הפסוק "ולעבדו בכל לבבכם". במה היא שייכת ללב יותר משאר מצוות, ומדוע צריך לה את "כל" הלב, ומה עוד שעל ענין התפלה נאמר הפסוק "ונשלמה פרים שפתינו", והיינו שתלו את התפלה בשפתיים ולא בלב.

ואם משום כוונת הלב הנדרשת לתפלה ד"רחמנא ליבא בעי", וכמו שאמרו חז"ל (שם) "אם כוונת את לבך בתפלה תהא מבוסר שנשמעה תפלתך". במה זה שונה מכל המצוות למאן דאמר "מצוות צריכות כוונה" הרי את כל המצוות יש לעשות בכוונת הלב, ולכוון בהם שמקיימים את ציווי ה'. ובמה מיוחדת התפלה משאר המצוות עליה נאמר במשנה (ברכות ל.) שחסידי הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללין כדי שיכוונו לבם לאביהם שבשמים. מדוע הוצרכו לכזו הכנה כדי לווין ליבם לאביהם שבשמים? וכי למי עומדים ומתפללים אם לא לאבינו שבשמים!?

אלא צריך לומר ששונה מצוות התפלה משאר מצוות, לא די בה הכוונה הנדרשת בשעת עשיית המצוה כבשאר מצוות, אלא נדרש לה תנאי בסיסי קודם למעשה, והוא שיאמין בלבו ויכיר בדעתו בכל הטובות שעושה עמו הקב"ה, וידע ויחוש כי אינם כלל מכוחו וזכותו אלא רק מחסדי ורחמי ה' עליו וממילא אין לו על מי להשליך יתרו ובמי לתלות מבטחו אלא בהקב"ה בלבד, כ"ז עוד בטרם ניגש לתפלתו. רק כאשר יגש לתפלה מתוך ידיעה והרגשה כזו, כעבד קמיה מריה, שאין לו משלו כלום, יקיים את מצוות תפלה כהלכתה "ולעובדו בכל לבבכם" זו תפלה!

לפיכך היו חסידים הראשונים שוהין שעה אחת כדי שיכוונו לבם לאביהם שבשמים. אין הפירוש שיכוונו בשעת התפלה לאביהם שבשמים אלא שעוד קודם שמתפללים יכוונו עצמם לתחושה הזו שאין להם משלהם כלום אלא הכל מבורא עולם ומתוך כך מתפללים.

זהו שאמר דוד המלך ע"ה: "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת" ולכאורה מה פשר המילים "לכל אשר יקראוהו באמת" וכי יש קריאה לה' שאינה אמיתית? אלא "יקראוהו באמת" היינו שמרגישים באמת שאין מי שיכול לעזור להגן ולהושיע אלא השי"ת בלבד, וכאשר מתוך תחושה כזו מתפללים אליו, נחשב "יקראוהו באמת" ואז "יצונו יראיו יעשה ואת שוועתם ישמע ויושיעם" וכמש"כ "רוצה ה' את יראיו את המיחלים לחסדו".

את היסוד האמור למדנו מהפסוק (ב-ה) "כי לא המטיר ה'... ואדם אין לעבוד את האדמה", ופירש רש"י: "ומה טעם לא המטיר? לפי שאדם אין לעבוד את האדמה ואין מכיר בטובתן של גשמים, וכשבא אדם וידע שהם צורך לעולם התפלל עליהם וירדו... למדנו מכאן: א) שה' לא נותן אם לא מתפללים. ב) שאין תפלה נחשבת אלא רק כשהיא מתוך שמכירים בטובה עליה מתפללים.

"צריך כח לכוון..."

הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל היה נוהג להאריך בתפילת שמונה עשרה. מלבד כל רשימת החולים הארוכה שהזכיר בתפלתו בברכת "רפאונו" והתפלל לרפואתם, היה גם מפרש את המילים ומכוון כוונות עמוקות. תפילת שמונה עשרה ביום חול ארכה לו כעשרים דקות תמימות. בשנה האחרונה לחייו התארכה התפלה יותר.

לבנו הגאון רבי שמואל שליט"א ששאלו לפרש הדבר הסביר: "מה אני יכול לעשות, זקנתי ואני חלש, ואין לי כח לכוון בתפלה כראוי, לכן אני צריך כח לכוון, ואני נח בין ברכה לברכה כדי לאגור כח לברכה הבאה...
גאון ישראל ותפארתו

עלון השבוע פרשת לך לך הוקדש לעילוי נשמת

הרב פנחס הלוי בן הרה"ג רבי שמואל שמעלקא הלוי זצ"ל הי"ד

נלב"ע יג' מרחשון תשמ"א

ת.נ.צ.ב.ה.

לקרב רחוקים ולסייע בידם לזכות

באושר הרוחני שבחיי תורה ומצוות !

נלמד מהפסוק: "ואת הנפש אשר עשו בחרן" (פרק יב-ה)

ו**כתב רש"י**: "שהכניסן תחת כנפי השכינה, אברהם מגייר את האנשים ושרה מגיירת את הנשים ומעלה עליהם הכתוב כאילו עשאו". ושאלו חז"ל (במד"ר): איך יתכן שעשו את הנפש, והרי אם מתאספים כל באי עולם לברוא אפילו יתוש אחד, אין יכולים לזרוק בו נשמה?! אלא אלו הגרים שגיירו, וללמדך שכל המקרב והמגייר... כאילו בראו. עוד אמרו חז"ל (סנהדרין צט:): כל המלמד את בן חברו תורה, מעלה עליו הכתוב כאילו עשאו שנאמר "ואת הנפש אשר עשו".

ה"ערבות" היהודית לדאוג ליהודי הפשוט מהרחוב

סח הר"ר מרדכי נויגרשל שליט"א: "באחת הפעמים כאשר התפרץ בתקשורת נושא גיוס בני הישיבות בעוצמה רבה, כאשר גייסות התקשורת מנסים בכל הכח להסית ולשסות נגד הציבור החרדי, נכנסתי אל הקודש פנימה למרן הגר"ש אלישיב זצ"ל ושחתי לפניו על השנאה נגד שומרי התורה ששוטפת את הארץ. שאלתי בחרדה מהרהורי הלב: "אולי כדאי להפריד את הדת מהמדינה, לנו אין מכך דבר, ואילו התקשורת משתמשת בזה כדי להסית נגד הציבור החרדי, אולי עתה הגיע הזמן להחליט על הפרדת הדת מהמדינה?"

השיב לי הגר"ש אלישיב: "נכון! אנחנו אולי מפסידים מכך, אבל כל זמן שיש יהודי ברחוב יפו, שמקבל את שירותי הדת במדינה, וכתוצאה מכך נשארת אצלו הגחלת היהודית, מחוייבים אנו מכח ה"ערבות" היהודית לדאוג לו וההפסד שלנו לא פוטר אותנו מכך..." והוסיף הגר"ש אלישיב להדגיש שהדברים מותנים בכך שהדבר לא פוגע באפשרות שלנו לחיות בארץ ישראל לפני ההלכה הצרופה המסורה לנו מדורי דורות.

"באותה עת" - ממשיך הרב נויגרשל לספר - "פגשתי את הגאון רבי הלל זקס שליט"א בשכונת גאולה בירושלים ומסרתי לו את תשובת הגר"ש לשאלתי. הוא אמר לי שלפני ביאת המשיח, תשתלשל מחיצה של ברזל בין שומרי התורה לבין עוזבי התורה רח"ל, ומחיצה זו תיצור את הבריור לקראת בוא יום ה' הגדול והנורא, אבל אנו שומרים שמחיצה זו לא תגיע ממש עד למטה, שישאר רווח כדי מעבר של נשמות מהסיטרא השניה אל תוך מחנה ה'..."

אף המורמים מעם עליהם לרדת ולקרב לתורה את הרחוקים

כתב רבינו בחיי ז"ל (בחובת הלבבות שער אהבת ה' פ"ו): "וראו לך אחי לדעת, כי זכות המאמין אפילו אם יהיה מגיע אל תכלית העליונה בתיקון נפשו לאלוקים, ואילו היה קרוב למלאכים במידותיהם הטובות ומנהיגיהם המשובחים וכו', אינם כזכויות מי שמורה בני אדם אל הדרך הטובה, ומיישר רשעים על עבודת הבורא ית"ש, שזכויותיו נכפלות בעבור זכויותם בכל הימים ובכל הזמנים... ומי שאין מתקן אלא נפשו בלבד תהיה זכותו מועטה. ומי שמתקן נפשו ונפשות רבות, תכפל זכותו כפי זכויות כל מי שיתקן לאלוקים..."

והיה הגאון מטשיבין - רבי דוב בעריש וויידנפלד זצ"ל רומז ענין זה מהפסוק (יחזקאל מד-יט) "ובצאתם אל החצר החיצונה אל העם יפשטו את בגדיהם אשר המה משרתים בס, והניחו אותם בלשכות הקודש, ולבשו בגדים אחרים, ולא יקדשו את העם בבגדיהם".

נרמז בפסוק שעל אף שהכהנים בבתי גוואי לובשים בגדי כהונה, מכל מקום בצאתם אל המון העם הפשוט, יפשטו את בגדיהם אשר הם משרתים בס, עליהם לרדת מהפסגה הרוחנית שהם מצויים בה ולהתאים את עצמם לצאן מרעיתם, כי לא כל אחד מסוגל לקבל את הדרכת המנהיג כשהוא ברום השגותיו הגדולות. אלא "ולבשו בגדים אחרים" - שיכניעו את עצמם למדריגת המקבל, ולא יקדשו את העם בבגדיהם כי המנהיג צריך להשפיע על העם ולנהוג עמו בקירוב.

"לבלתי ידח ממנו נידח"

מסכת בפני עצמה היתה התייחסותו של כ"ק האדמו"ר מגור בעל הבית ישראל לאותם צעירים שהיו חלשים ורופפים מבחינה רוחנית. תמיד חשב מחשבות כיצד לפעול "לבלתי ידח ממנו נידח". ויש אשר השכיל למצוא מסילות ללב אנשים בדברי טעם ודעת פשוטים.

מעשה בבחור שנתפתה לרכוש בחשאי ידיעה בשפות לועזיות ובשאר מקצועות חול. עובדה שגרמה לו לרצות לעזוב לגמרי את בני סביבתו ולרעות בשדות זרים למורת רוחו של אביו החסיד. בצר לו פנה האב אל האדמו"ר וביקש את עזרתו.

מיד נכנס הרבי בעובי הקורה וחיפש דרכים ותחבולות כדי לקשור שיחה אישית גלוית לב עם הצעיר. וכך אמר לו בנועם ובחכמה: "שים לב, כשהנך מצוי עכשיו אצלנו, יש לך יתרון מסויים על פני חבריך בכך שאתה "מלומד" ויודע שפות, בניגוד לרוב בני גילך שאינם יודעים... לא כן אם תעבור ותטמע במחנה האחר, שם לא תהיה יחסן כלל... יש להם הרבה צעירים "מלומדים" ו"משכילים" כמוך... ואפילו יותר ממך, לא יהיה לך כלל במה להתגדר שמה, ומה תועיל אם תעזוב..."

והשפיע בדבריו הנוכחים על הצעיר. סוף דבר היה, שנשאר צעיר זה ירא ושלם, הקים בית יהודי כשר, וצאצאיו הולכים אחריו בדרך התורה והמצוה עד עצם היום הזה. פאר ישראל

קירוב מתוך אהבה וחיבה

מקורבי הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל מספרים על כמה וכמה בני אדם שהיו רחוקים מדרך היהדות אך לבסוף השיבו דרכיהם וחזרו בתשובה שלימה בגלל היחס המלבב שגילה כלפיהם.

סיפר אחד מהם שבכל פעם שבא למחיצתו של רבי יהודה הקביל פניו בכזו לבניות ואף כיבדו בקימה... אדם שני סיפר שפנה אל הרב צדקה בשאלה פרטית, שיסכים ללמוד עמו בכל יום שיעור ביהדות, ומבלי לחשוב השיבו מיד בחיוב...

וזאת ליהודה

"אני חייב לו את חיי הרוחניים..."

סיפר האברך י.ג.: "בהיותי בחור עשיתי פעם את דרכי לירושלים באוטובוס. היתה זו שעת משבר שעברתי ועל פני ניכרו היטב אותות השבר, והנה ניגש אלי הגאון רבי אברהם גניחובסקי זצ"ל וניסה לפתוח עמי בדברים [כדרכו בקודש לעודד ולזכות בדברי תורה את המזדמן בדרכו] אך מיד הכיר בי שאין עם מי לדבר..."

"הוא פנה אלי בחמימות ואמר לי: "אני רואה שקשה לך עכשיו, מה הבעיה?" השבתי לו שאינני רואה סימן ברכה בעמלי בתורה.

"מיד הוא הציע לי לקבוע עמו לימוד בחברותא מבלי שיכירני. כך קבענו סדר לימוד שרומם אותי לפסגות רוחניות שמעולם לא חווית. במשך שנים למדנו יחד. הוא לא שאל לשמי ואני לא שאלתי לשמו.

"גם לאחר נישואיי כשעברתי לגור בירושלים אמר לי: "נמשיך ללמוד גם בירושלים". את חיי הרוחניים אני חייב לו..."

אימתי אפשר לגבור על הרשעים?

הגאון רבי עקיבא איגר זצ"ל הגיע פעם לוורשא. קיבלוהו יהודי העיר בכבוד מלכים. היו בהם יהודים שלבשו בגדים מודרניים הדומים לבגדי נכרים. הגיב על כך רבי עקיבא איגר ואמר:

"אנו מוצאים כי בני ישראל נמשלו לאש כמו שכתוב (עובדיה א-יח) "והיה בית יעקב אש". ואילו הגוים נמשלו למים כמו שכתוב (שיר השירים ח-ז) "מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה". ובעצם הרי מים חזקים הם מן האש, שכן המים מכבים את האש.

ואולם כל זה - אומר רבי עקיבא איגר - רק כשאין דבר שמפריד ומבדיל בניהם, אבל אם המים בכלי ואילו האש מתחת לכלי נמצא שהכלי מפסיק ביניהם, או-אז האש מונחת את המים ומרתיחה אותם ואין המים מצננים את האש. יוצא, איפוא, כי מה שגרם לאש לגבור על המים היא המחיצה שישנה בין המים לאש מכאן עלינו ללמוד כי רק כאשר יש מחיצה והבדלה בין ישראל לעכו"ם יכולין ישראל להתגבר על הגוים.

אמירה יפה

להתחבר עם הצד החזק...

סיפר רבי אלחנן וסרמן זצ"ל: מרשיעי ברית תיכנון ליסד בעיר פוניבז' שבליטא בית ספר לפי רוחם והשקפתם הקולקלת. רב העיר הגאון **רבי יוסף שלמה כהנמן** זצ"ל יצא חוצץ כנגדם. תקיפי העיר שידם היתה במעל פתחו כנגדו במלחמת חרמה, ערערו את מעמדו בעיר ואיימו בהדחתו.

קם הרב ונסע לראדין, לשאול בעצתו של **החפץ חיים**, מה עליו לעשות? אם יתמיד בהתנגדותו ויטלקוהו מן הרבנות, הם יבחרו רב פושר כחפצם, ויזדרדו את העיר ואת חיזוק הנוער לעברי פח שחת. ואם יכנע להם למראית עין יוכל להפעיל את השפעתו ולמתן את ההתדרדרות, מה יעשה?

השיב לו החפץ חיים: איעץ לכם עצה פרקטית. כאשר מתרחשת הפיכה והמורדים נלחמים בחילות השילטון, מבכרים האזרחים השלויים להצטנע ולהחבא עד שתתברר תמונת המצב וידעו מי ניצח ומי הובס. אבל למעשה אין הצדדים הניצים מניחים להם לברוח מן ההכרעה, ודורשים מכל אחד להצהיר במי הוא תומך, למען ידעו הלהם הוא אם לצריהם. לפיכך אנוסים הם לנקוט עמדה נגד רצונם. ועל כל בית חייב להתנוסס דגל שיבהיר למי ניתנה תמיכת בעליו. מובן שהמבוכה רבה, והאנשים פונים להוועץ באיזה צד עליהם לתמוך. ובכן, מה ניתן ליעץ להם? אומרים להם: בחנו מי משני הצדדים חזק יותר, ותעמדו לצידו!...

תמה הרב מפוניבז' לתשובת הח"ח ושאל: במקרה שלו הוא כמעט בודד במערכת, כאשר תקיפי העיר רובם ככולם לוחמים נגדו, כלום מורה לו הח"ח להכנע למרותם ולהסתנף אליהם?

אמר לו החפץ חיים: "במקרה שלכם, נבחן את תמונת המצב. אם תכנעו לרצון התקיפים, יהיו הם לצידכם ואילו הקב"ה יהיה נגדכם. ואם תעמדו בתקיפות נגדם, יהיה הקב"ה לצידכם והם ילחמו בכם. התבוננו איפוא וראו מי כאן הצד החזק, והסתנפו אליו..."

להתרחק מחבר רע ולא לדור בין

אנשי רשע!

נלמד מהפסוק: "זה אמר אל אברם אחרי הפרד לוט מעמו" (פרק יד-יג)

וכתב רש"י: כל זמן שהרשע עמו היה הדיבור פורש ממנו" וכן ברש"י על הפסוק "ואנשי סדום רעים וחטאים" (ג,יג) נדרש לוט לגנאי. שאף על פי שהיו רעים וחטאים, לא נמנע לוט מלשכון עמהם.

מדוע זכה אשור שהתורה תכתב בכתב אשורית?

גם בפרשה הקודמת רואים עד כמה חשוב אצל הקב"ה ההיפרדות מהרשעים. נאמר בפסוק (י-יא): "מן הארץ ההיא יצא אשור... ופירש רש"י (מהמד"ר) כיון שראה אשור את בניו שומעין לנמרוד ומורדין במקום לבנות המגדל יצא מתוכם.

ובמה זכה אשור על כך שיצא מתוכם? כידוע, כל התורה כולה נכתבה בלשון עברי ובכתב אשורית כמבואר בגמרא (מגילה ט.) "עד שיכתבנו בכתב אשורית". כתב אשורית הוא הכתב של אשור. במה זכה אשור שהתורה תכתב בכתב שלו?

התשובה לכך מובאת ב**פסקי התוס'** למסכת מגילה (אות כג) דנכתב שם בזה הלשון: "אשורית לשון הקודש ולא עברית. ומה שקורין ללשון הקודש עברית, משום אברהם שסיפר לשון עברי והוא לשון הקודש ונמסר לאשור שיצא מעצת [דור] הפלגה".

אחדות, או קירבה והתחברות עם בעלי דעות כפרניות, או דעות המנוגדות להשקפת התורה היא אסורה בהחלט! יש באחדות כזו סכנה הרסנית לכל חינוך הבנים, ולכן כשראה אשור שבניו שומעין לנמרוד, זה שמכיר רבונו ומתכוון למרוד בו, יצא מתוכם. ללמדנו שלא רק לצעירים ישנה סכנה שיושפעו מההתחברות עם הרשעים אלא גם למבוגרים, לוותיקים ולמנוסים, עליהם לשמור נפשם ולהתרחק מהרשעים. אשור לא רק הציל את נפשו בכך שיצא מהם, אלא אף זכה שכל התורה תכתב בכתב אשורית.

האחדות טובה מאד רק כשהיא תואמת להוראות התורה

הנה כי כן, אנו רואים שזה רצונו של מקום. אף כי ידוע הוא שאין דבר יפה ונחמד מן האחדות, אך במה דברים אמורים? כשכולם כאיש אחד בלב אחד ובדעה אחת לעשות רצונו של מקום וכפי שאנו מתפללים, מבקשים ומייחלים בימים הנוראים: "ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם". זוהי האחדות האידיאלית היחידה שאנו מייחלים ומצפים לה ואין בלתה! אך כאשר ישנם אנשים שפניהם וכוונתם זדונית לעקירת התורה או לעקירת חלקים ממנה, ההכרח הוא להפרד ולהתרחק מהם כדי שלפחות נמשיך אנו להתענג על ה' ולהנות מזיו שכנינו, כפי שנפרד אברהם מלוט וכפי שיצא אשור מחבורת נמרוד. ולא נפסיד אנו בגללם.

וכך גם קוראים אנו מפורשות בפרשה הבאה (וירא) כשהקב"ה אומר לאברהם: "כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה!" מה אמרה שרה לאברהם? היא ראתה את בן הגר המצרית אשר ילדה לאברהם, מצחק [לשון ע"ז, גילוי עריות, ושפכ"ד] ואז ב' אפשרויות עמדו לפניו: או שישמעאל ישפיע לרעה על יצחק או שיצחק ישפיע לטובה על ישמעאל. ואז החליטה שרה שהסכנה ליצחק גדולה יותר! ועד שיצחק יתקן את ישמעאל, יקלקל ישמעאל את יצחק. לכן ביקשה: "גרש את האמה הזאת ואת בנה". והקב"ה אכן הסכים עמה.

בפרשתינו אומר ה' לאברהם: "שרי אשתך לא תקרא את שמה שרי כי שרה שמה". (יז-טו) להיכן נדד-הלך האות י' של שרה? אומרים חז"ל (בירושלמי סנהדרין פ"ב,ה"ו) שאות יו"ד שניטלה משרה ניתנה ליהושע וכמו שנאמר (במדבר יג-טז). "ויקרא משה להושע בן נון יהושע". ורש"י הביא מהמד"ר: "התפלל עליו יה יושיעך מעצת מרגלים".

לאור האמור, נוכל להטעים יפה את הקשר והשייכות שיש בין שרה ליהושע, שהרי שרה דגלה בהיפרדות יצחק מישמעאל שלא יושפע לרעה ממנו, וזה בדיוק מה שכה הוצרך עתה ליהושע: לא להתחבר למרגלים ולא להיות מושפע מעצתם, חלילה. וא"כ כמה מתאים לעת כזו שהאות יו"ד שניטלה משרה תנתן ליהושע בצירוף התפלה "יה יושיעך מעצת מרגלים..."

ומי כעמך ישראל

בין איש לרעהו – סיפורים בני זמננו

אהבת התורה ואהבת אדם

החדש בעיר... האברכים שהקיפו אותו חיזקו ועודדו אותו מאוד!

ביום השלישי כבר עמד על סף שבירה. הנפש שלו לא הייתה בנויה לכזו כמות של שטייגען... הגב דאב, והעיניים צרבו מעייפות. עם סיום סדר א' הגיע קו השבר אך הדבר היחיד שהחזיק אותו הייתה העובדה שחצי שבוע כבר מאחוריו!

יום השישי. למרות שרגליו כשלו מעייפות גלש לביתו הסמוך של רבי נתן צבי. **"אני לא יודע אם הראש ישיבה יאמין לי או לא, אבל את האמת אני חייב להגיד: למדתי השבוע 12 שעות מידי יום ביומו!"**

רבי נתן צבי אסף את מחלתו ורעידותיו, התייצב מלוא קומתו ונשק לבחור על לחיו. נשיקה חמה מלב אוחב. תיכף גם הגיש לו אלף שקלים במזומן!

* * *

נרגש כולו עזב הבחור את הבית וסיפר לכל מכריו: **כאן, על הלחי הזו, נשק לי הראש ישיבה! כאן!!!** (למרבה הפלא הוא כלל לא הזכיר את אלף השקלים שהפכו לשוליים לעומת הנשיקה החמה!)

הבחור לא המשיך ללמוד 12 שעות ביממה, אבל בהחלט התייצב. מאז השתדל לשקוע בלימוד, לעלות ולהתעלות.

כעבור שנתיים החליט - כרוב חבריו - לעבור ללמוד בלייקווד. לפי הנוהל הקבוע הוא הוציא המלצה מוכנה ממשרד הישיבה וניגש איתה לבית ראש הישיבה. בדרך כלל היה רבי נתן צבי מוסיף איזו מילה לפני חתימתו, אך **ניתן לומר** שהבחור הזה לא שמר על קשר עקבי עם הראש ישיבה **ולכאורה לא היה** לרבי נתן צבי הרבה מה להוסיף.

נכון. **הנשיקה החמה** הייתה הסטרטר שלו, אך זו לא הייתה סיבה שראש הישיבה יעניק לו כעת יחס מיוחד.

להפתעת הבחור שלף רבי נתן צבי עט וכתב:

לכבוד הגאון רבי מלכיאל קוטלר שליט"א

כזו עלייה שראיתי אצל... לא ראיתי מזה זמן רב!

נתן צבי פינקל

מסתבר שהבחור לא שכח את הנשיקה - אך גם רבי נתן צבי לא שכח את הבחור - לצד אלפי התלמידים האחרים!

רבי נתן צבי ידע שלמרות שלא מדובר במצטיין הישיבה, הרי ביחס להשקעה האדירה שהשקיע אותו תלמיד ניתן לומר עליו שכזו עלייה **"לא ראיתי מזה זמן רב!"**

עם המכתב המיוחד ניגש הבחור לאחד האברכים - שהכיר אותו מתחילת דרכו... הבחור הציג את המכתב ופרץ בבכי נרגש וקורע לב.

בהמשך דרכו קיבל שידוך טוב וכיום הוא פועל בשדה החינוך בארה"ב.

* * *

מלאת השנה להסתלקותו שחל היום - יום ש"ק יא מר חשון - של רבי נתן צבי, מהווה הזדמנות עבורנו להיזכר באותו לפיד שיקד באהבת תורה - אך לא פחות מכך באהבת אדם!

ה היה לפני 18 שנה. הגאון **רבי נתן צבי פינקל** זצ"ל יצא למסע גיוס כספים בארה"ב לטובת מבצר התורה 'מיר'. יהודים רבים ביבשת האמריקנית ניצלו את ההזדמנות לפגוש את אחד מגדולי ישראל שבארץ ישראל, להתייעץ ולהתברך.

גם הם עמדו שם בתור. "הם" **אלו זוג הורים** של בחור בן שבע עשרה שנה. בחור אולי טוב, אך **כזה שלא שרד במסגרות.** ניסה בכה ובכה ולבסוף מצא את עצמו מעביר את **זמנו בבית** כנסת הסמוך לבית. בצר להם פקדו ההורים את מעונו **הזמני של רבי נתן צבי** לבקש עצה.

"תשלחו אותו אלי!" הפתיע אותם **רבי נתן צבי.** וכאשר אמר "אלי" התכוון שהוא פורש את חסותו עליו **והבחור יעבור ללמוד** בישיבת מיר בירושלים!

ולא, להורים הללו לא היה קשר אישי מיוחד עם רבי נתן צבי. הוא לא היה חייב להם כלום והם נדהמו מההצעה מרחיקת הלכת. **"נשתדל לעשות אתו משהו" הצטנע רבי נתן צבי...**

* * *

הבחור נכנס **למיר והחורים** המתינו לשמוע נפלאות. אם כבר התרחש נס אחד ורבי נתן צבי לקח אותו איתו, אז מדוע שלא יתרחשו עוד כמה ניסים והבחור יתייצב?

אבל ניסים לא מגיעים לפי הזמנה!

נחטא אל האמת אם נאמר שהבחור פצח ב"שטייגען" גדול. ההפך הוא הנכון. ההתקדמות שלו הייתה איטית למדי, אפילו מעט מייאשת.

אבל אז זה קרה:

בימי שישי היה רבי נתן צבי מוסר "ועד" מוסרי מיוחד בביתו. כמובן שלא הייתה חובה להיכנס לועד, ומיודענו לא מצליח לשחזר עד עצם היום הזה איך הוא בכלל נגרר פנימה. מישחו משך אותו פנימה והוא מצא את עצמו מול עיניו הדולקות של הראש ישיבה.

רבי נתן צבי דיבר על תורה, שקידה, אהבת תורה. באותו ועד התמקד בתוכנית שלו **אודות הקפדה על לימוד** במשך 12 שעות ביממה - לא פחות! אך מיודענו שמע בעיקר את סיום הדברים: **"מי שיגש אלי בשבוע הבא עם רשימה של 12 שעות הלימוד היומיות שלו יקבל אלף שקלים!"**

החיים בירושלים גדלו מהבחור כסף - יותר ממה שהיה לו.

1000 שקלים? **-רעיון מצוין!** אבל הרי לא למדתי בחיי יותר משעה אחת רצופה!... **-נכון. אבל זה רק לשבוע אחד!**

* * *

בשבת הקרובה צבר שעות שינה שיספיקו לו לכל מה שיחסיר בשבוע הקרוב... ביום ראשון "על הבוקר" תפס את מקומו בבית המדרש, וזה דווקא עבר עליו בקלות. סידרו לו חברותא מיוחדת עם אברך נפלא, והעסק זרם.

ביום השני כבר היה קשה. אפילו היו חברים לשעבר שלגלו על "הצדיק"

עלון השבוע פרשת לך לך הוקדש לעילוי נשמת

רבי ישראל בן רבי אהרן פריימן זצ"ל

לרגל יום היארצייט הראשון שחל השבוע ביום ז' מרחשון, נלב"ע ז' מר חשון תשע"ב

ת. נ. צ. ב. ה.